

Filo-testuinguru historiko-kultural

PLATONEN POLITIKA: Atenaseko demokraziaren esperientzia ezezkorra izan zen./Platonek estatu idela nahi du. **A)Estatuaren oinarria:** -gizakiak elkarrekin lan egin behar du;elkarlana -estatuaren azken helburua:gizartearen amankomunezko onura.horretarako justizia garantizatu behar da. *[Gizaloo eta gizatalde mailak]* Gizaki bakoitzaren baitan hiru joera, horien artean oreka egokia.Beraz gizartean 3 gizatalde mota agertuko dira. 1)Gobernari giztaldea: -arima arrazionalari dagokio. - bestute nagusiak:jakinduria eta zuhurtasuna. -gizartearen ongiaren ezagupena -filosofoak nakarrik dira gobernatzeko gai. 2)Zaindari gizataldea: -arima haserrekorri dagokio. -bertutea:indarra eta balentasuna(Polis zaindu eta defendatzeko) 3)Langile gizataldea: -arima grinatsuari dagokio -bertute nagusia:neurritasuna(komunitateak behar dituen baliabide naturalak hornitzeko) **B)Justizia:** -3 gizarte mailen arteko oreka. -helburua:denon ongia bermatzea. -gizabanako mailaren justizia/hiriko justizia>Paralelismoa -berdintasuna esan nahi du gaur egun. -aro klasikoko kontzeptua:gizaki giztiak diferenteak, beraz,eskibide ezberdinak. -gizarte barruko diferentziak eutsi,denon onura lortzeko. - justizia oreka da. **C)Gobernu motak:** Estatu ideala. 1)Timokrazia(Militarrak) -militarren agintea - gudazaleak,ekintzarako joera handiagoa.-hiritarrak estatuaren morroi -beraien garaipen pertsonala begiratzen dute gehiago. 2)Oligarkia(Aberatsak) -gutxien gobernu -gutxiengoak aberastasun gehien jabeak dira. -"gutizia" da agintearen printzipioa -hurupatzaileak dira. 3)Demokrazia - adierazpen askatasuna,herriaren subiranotasuna. -demokrazia demagogian bihurtzen da:kaosa eta tirania. 4)Tirania -platnontzat demokraziaren ondorioa da,demagogia hutsa. -gizon bat goratzen dute besteen gainetik.agintari hau,tirano bihurtuko da. 5)Aristokrazia(Elitea) -platonen iritziz, gobernu zuzena. -prestatuen,hberenen gobernu(ez hereditario) -jarrear eta jakinduriaren nagusitasuna aldarrikatzen du. -platonek>filosofoak gobernatzeko onenak -filosofoen interes nagusiak teorikoak dira,ez dute botere goserik.boterea zama 1 da beraientzat. **D)Ondorioak:** -platonen estatuan denon ongia edozein banakoen ongiaren gainean dago. -filosofoek,ez dute propietate pribaturik,ez emazterik,ez seme-alabarik. -zaindarien ere propietate eta gamiliari uko egiten diote. -langileak eta artisauak dira propietate pribatu eta familia duten bakarrak -gutxien bereziak boterea du eskuetan(kutsu aristokratikoa -sistema totalitarioa da:estatuak hartzen ditu erabakiak(komunismoa))